

Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne št. se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslojše št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 250 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 37.

V Ptujju, v nedeljo dne 16. septembra 1917

XVIII. letnik

Blazna politika.

Prvaško časopisje je pričelo divjati, — naravnost blazna je ta politika! Začuden do človek vpraša, ali je to res mogoče in ali nerodajni činitelji v resnici ne vidijo tega divjanja —

V četrtem letu svetovne vojne smo. Na vseh frontah poskušajo sovražniki orjaške svoje ofenzive, da bi Avstro-Ogrsko v drobne posece raztrgali in Nemčijo poniževali. V neoseženem junaštvu so avstro-ogrski in nemški, turški in bolgarski vojaki rama ob rami temu navalu polovice sveta zmagovito ključovali. In gotovo je, da ostanemo tudi v bodoče zmagovalci. Predpogoj zmagovitemu odpru pa je — naša sloga. Mi in naši zavezniki moramo biti kakor ena kralja, kakor en meč! Zato pa je naravnost blazna politika, ako poskuša kdo to slogo med zavezniki z notranjo hujskarijo preliti. In to se je zgodilo, to se godi, sak in se godi, javno, pred očmi oblasti —

Človek bi se skoraj pridušati začel nad blaznostjo hujskačev in kratkovidnostjo odgovornih činiteljev. Ja vraga, ali ste res vsi s peblensko slepoto obdarjeni? Vso človeštvo hreneni po blagemu miru, kakor žejna duša po kapljici studenične vode. In ta mir, za katerega dosega je na milijone avstrijskih in ogrskih, nemških, bolgarskih in turških junakov svojo srčno kri prelilo, — ta mir je mogoč le v naši slogi, v edinstvu zmagovitih zaveznikov. Zato je res vsakdo podli veleizdajalec, kdor hoče to slogo in to edinstvo motiti.

Prvaški listi, od „Slov. naroda“ pa do „Slov. Gospodarja“ delajo to dan za dnevom. Medtem ko slovenski vojaki ob frontah s svojimi toplimi trupli gradijo bodočnost ljubljene Avstrije, skušajo jo blazni politiki doma onemogočiti in uničiti. Vbogo, nesrečno slovensko ljudstvo, katerega politični voditelji ti hočejo z golega srbskega prijateljstva in sovraštva proti nemštvu iztrgati ljubezen do avstrijske domovine iz poštene tvoje duše!

Blazna politika! Proti Srbom, ki so s svojim grozovitim umorom avstrijske prestolonasledniške dvojice dali povod tej krvavi svetovni vojni, proti Rusom, ki so se prodali zlate pijanini Angležem, da zdrobijo osrednje sile, nimajo prvaški listi niti ene besedice. Ali proti zvesti Nemčiji, ki je skupno z avstro-ogrskimi junaki vseh narodov premagala Srbijo in Rumunijo, zmagovala zoper Ruse in Črnogorce, sika zalega strupenih gadov panslavizma z vsakim dnevom očitneje... Blazna politika! V strelskih jarkih teče avstrijska in nemška kri v pravični obrambi, doma pa se psuje in napada in žali Nemčijo ter njenega cesarja. Še ni dolgo, odkar sta si naš milostni cesar Karl in njegov očetovski prijatelj cesar Viljem stisnila roke, poljubila lice kot brata do groba, — doma pa si upa vsak zakotni prvaški listič psovati cesarja Viljema...

Blaznost! Slovensko ljudstvo, slovenski vojaki te blaznosti in tega nevarnega poče-

njanja ni krivo. Ljubezen slovenskega ljudstva do avstrijske domovine je tako globoka, da jo tudi najpodlejša gonja ne boče iz njegovega srca iztrebila. Krivi so le tisti blazni politiki, ki v zaledju svojo dragoceno kri štediti, ki doma zmešnjave povzročajo, ki ne poznajo družega, kakor sovraštvo proti nemštvu... Nemštva ti blazni politiki seveda ne bodoje nikdar uničili; ali Avstriji škoduje njih gonja —

Blazna politika! Morda pa ni samo blazna, morda je hudobna, naročena, podplačana... Psovali nas bodo zopet, da smo denuncijanti. Ali kdor v prid svoje lastne domovine resnico razkriva, ta ni denuncijant, taje patrijot. In kot patrijoti se ravno čudimo, da hujskajo omenjeni prvaški politiki le proti Nemčiji; imeli bi radi razdor med Avstro-Ogrsko in Nemčijo. In isto željo — to je zanimivo! — imajo Srbi in Rusi, Angleži in Francozi, Japonci in Amerikanci. Imeli bi radi „jugoslovansko“ državo in isto željo imajo vsi naši sovražniki ter so jo v inozemstvu celo precej jasno povedali. Kar sovražniki Avstrije zahtevajo, to mora biti vendar Avstriji škodljivo...

Blazna politika: Ali — „in diesem Wahnsinn liegt Methode“ —

Svetovna vojska.

Italijani na Krasu vrženi.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Dunaj, 6. septembra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Na armadni fronti nadvojvode Jožefa mnogokrat živahneje bojevno delovanje.

Italijansko bojišče. Včeraj pred 12 dnevi pričeli so Italijani po načrtu veliki napad zoper Monte San Gabriele. Mogočne množice topov in minskih metalcev združevale so skozi mnogo ur svoj ogenj proti našim visočinskim postojankam. Na ozkem prostoru naskakovala je dan in noč italijanska infanterija od najmanje 8 italijanskih brigad. Predvčerajšem dosegla je borba svoj višek. Gorski vrhunec menjal je v semintja divjajočem boju opetovano lastnika, ali veselje po senzacijskem uspehu željnega sovražnika je bilo prehitro; požrtvovalna vztrajnost naših čet pridobila je zmago. Ojstri protisunki prijeli so napadalca in mu iztrgali mimogredoč zavzeto zemljo. Včeraj opoldne bil je Monte Gabriele zopet popolnoma v naši roki. Zvečer bil je en močni napad krvavo zavrnjen. Italijanska zbiranja čet v dolini puščajo pričakovati nadaljne boje. — Vzhodno od Gorice zavrnili smo delne napade. — Na južnem delu kraške visoke planote trajala je bitka celi dan naprej. Italijan bil je iz svojih najsprejdnjših jarkov vržen. Naša pridna infanterija ostala je v zadobljenih črtah zmagovita proti vsem poskusom sovražnika, izravnati svoj neuspeh z močnimi napadi. —

Število dne 4. in 5. septembra v tem bojevnem prostoru dobljenih vjetih je narastlo na 160 oficirjev in nad 6300 mož. — Trst je bil zopet cilj dvojih italijanskih zračnih napadov.

Šef generalštaba.

Rusi se umikajo pred Nemci.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 6. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji artiljerijsko delovanje močno. Ob temi napadi so Angleži dvakrat z močnimi silami pri Ypernu naše črte. Oba napada sta se v ognju in bližinskem boju z velikimi izgubami brezuspešno razbila. — Armada nemškega prestolonaslednika. Manjši delni napadi Angležev in Francozov, ki so potekli za Nemce ugodno.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Pred fronto 8. armade so Rusi svoje umikanje proti severu in severnemu vzhodu v naglici nadaljevali. Ob Düniju je sovražnik svoje močne postojanke do Friedrichstadta izpraznil. Pri našem hitremu prodiranju doslej le nepopolnoma določeno število vjetih in plena znaša 120 oficirjev, nad 7500 mož; 180 topov, 200 strojnih pušk, več pancerskih avtomobilov in jako mnogoštevilno vojno orodje vseh vrst.

Makedonska fronta. Zapadno od jezera Prespa so bila nemška, vzhodno jezera Doiran bolgarska poizvedovalna podjetja uspešna.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Nemški letalci na delu.

W.-B. Berlin, 6. septembra. Naši bombni letalci so v noči od 2. na 3. septembra 1500 kil bomb na železniške in pristaniške naprave od Dünkirchena vrhli. Njih učinek se je pokazal v velikih požarih in eksplozijah. V sledeči noči napadlo je brodivje pristanišče in železniške naprave trdnjave Calais s 6500 kg razstrelivom in je povzročilo veliki požar, ki je bil še ure pozneje videti. Neko drugo brodivje obmetalo je zaledje bojne fronte od Verduna s 15.000 kg razstrelivom.

W.-B. Berlin, 6. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča: V noči od 4. na 5. septembra napadli so naši letalci London, Southend in Margate. Izpoznalo se je požarni učinek odvrženih bomb. Eno naših letal se ni vrnilo. Nad suhim se je včeraj 14 sovražnih letal in 1 balon sestrelilo.

Ob Soči doslej 18.500 Italijanov vjetih.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 7. septembra. Uradno se danes razglša:

uju.

na doza

. 6/K.

„Marija

„zlatem

lka

cenah

349

in

vare ali

Sovražni letalni napadi na odprto mesto Trst postajajo vsakdanji dogodek. — Bojni na južnem delu kraške visoke planote trajajo naprej. Zaman se trudi sovražnik, iztrgati nam v zadnjih dneh pridobljene uspehe. Njegovi napadi, od naših čet opetovano v protisunko prijeti, izjalovili so se vsi pod težkimi izgubami. — Izredno ljuto se še vedno za Monte San Gabriele bori. Nobena žrtev ni sovražniku prevelika. Deset napadov se je včeraj na severni strani razbilo; en težki naval bil je na zapadni strani odbit. — Od 19. avgusta sem smo ob Soči skupno vjeli 500 italijanskih oficirjev, 18.000 mož. Na krvavih žrtvah za Italijane 11. Sočina bitka na noben način ne zaostaja za prejšnjimi bitkami.

Šef generalštaba.

Odgovor na laške napade na Trst.

Zračni napad na Benetke.

K.-B. Dunaj, 7. septembra. Uradno se danes razglašča:

Kot odgovor na opetovane, proti odprtemu mestu Trstu obračane sovražne letalne napade obmetala so naša pomorska letala od 6. na 7. septembra mornariški arzenal in vojaške naprave trdnjave Benetke izdatno in z jako dobrimi uspehi z bombami. Zadelo se je mnogokrat. Vkljub ljutemu odpornemu ognju so se vsa letala nepoškodovano vrnila.

Mornariško poveljstvo.

Nemci podijo Ruse.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 7. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Zvečer in zjutraj napadi so Angleži po močnemu bobenskemu ognju naše postojanke severno železnice Roulers-Ypern v 4 km širokosti. Po kratki hudi borbi bili so povsod nazaj vrženi. Pri teh napadih, ki so jih stali visoke izgube, porabili so sovražniki 3 divizije. Tudi v sosednih oddelkih niso imeli sunki angleških oddelkov nobenega uspeha. Pri Lensu so se razbili rano zjutraj z velikimi izgubami delni napadi sovražnika. — Armada nem-

škega prestolonaslednika. Artiljerijska bitka na vzhodnem bregu Maase se je nadaljevala. Naš uničevalni ogenj je preprečil zopetni napad Francozov. — Sestrelili smo v zračnem boju 9, po odpornemu ognju 5 sovražnih letal.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Nazadovanje Rusov severno-vzhodno od spodnje Düne trajalo je včeraj naprej. Naša kavaljerija borila se je uspešno s sovražnimi zadnjimi četami južno-zapadno od Mitave in pri Neukaipenu, 70 km vzhodno od Rige. Med jezerom Labe in Friedrichstادم je umikajoče se Rus vasi zažgal. — Plen v Dünamünde znaša razven mnogege streliva 40 topov, od katerih jih ima 22 večji kaliber nego 12 cm.

Makedonska fronta. Med jezeroma Ochrida in Prespa boji stražnih oddelkov, vzhodno od Vardarja živahno ognjeno delovanje.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 8. septembra. Uradno se danes razglašča:

Monte San-Gabriele ležal je pod težkim topovskim ognjem. En ponočni infanterijski napad Italijanov bil je odbit. — Pri Bezzecca na južnem Tirolskem polastile so se naše čete z napadom neke sovražne postojanke. Napravile so vjete in zaplenile strojne puške.

Šef generalštaba.

Nemci odbili veliki francoski napad.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 8. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada nemškega prestolonaslednika. Artiljerijska bitka pri Verdunu je šla včeraj naprej. Na vzhodnem bregu Maase se je artiljerijski učinek večkrat do bobenskega ognja povečal. Kratko pred temo pričeli so Francozi z napadom med Samogneux in cesto Beaumont-Vacherauville (3 in pol km). Hvala trdnemu vztrajanju naše infanterije in odpornemu ognju artiljerije ni imel sovražnik uspeha. Njegovo napadalno valovje, kateremu so tesno močne rezerve sledile, bilo je zavrnjeno. Kjer so vdrl, vrgle so se jim naše bojne čete nasproti in so jih nazaj potisnile. Nekaj francoskih kompanij je bilo uničenih. Tudi drugače so sovražne izgube težke. Med nočjo ostal je ogenj nezmanjšano močan in je narastel danes zjutraj od Beaumonta do Bezonvauxa zopet do najljutejšega bobenskega ognja. Od 6. ure zjutraj naprej so tam novi infanterijski boji v toku.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Med Vzhodnim morjem in Düno imela je naša kavaljerija zapadno od Wenden pri Bendingu, Mitavi

in Neu-Heyden u boje s sovražnikom, se v tej črti pridno utrjuje. Naprej potisnjeni ruski oddelki bili so na večih krajih z bojno pregnani. Ob Düni je nasprotnik svoje postojanke do zapadno od Kokenhafena izpraznil. — Število na bojišču od Rige zaplenjenih topov je narastlo na 316. — Fronta nadvojvode Jožefa. Med Pruto in Moldavo, ob cestama Gyimes Oitez živahno bojno delovanje.

Makedonska fronta. Zapadni jezera Prespa zavrnile so turške čete pred kratkim zadobljenih postojankah ruske sunke.

Prvi generalkvartirmojster Ludendorff.

Nemški cesar ob padcu Rige.

K.-B. Berlin, 8. septembra. Wolff urad poroča: Veliki glavni stan, dne 7. septembra. Cesar je odgovoril dne 6. septembra v Rigi čete tako-le:

Riga je prosta. Ko je prišla ta vest v vse pokrajine nemške domovine, se je drgnil v domovini in tja do skrajnih strelskih jarkov v sovražni deželi na vseh krajih harradosti in oduševljenja. Mesto ustanovljeno od starega hanzeatskega duha z nemško zgodovino, ki je stremilo za tam da vzdrži svoje staro nemštvo, je prešlo težke čase. Nemška vojska, ki združuje v sebi vsa nemška plemena, je osvobodila to mesto dolgega pritiska. Operacija, na ukaz vrhovnega armadnega vodstva, izvršena od feldmaršala princa Leopolda Bavarskega, izvršena s samozaupanjem v sile čet, ki so se na tri leta izkazale tako sijajno, se je izvedla hitreje in še bolj energično od vseh vrst orožja, kakor se je pričakovalo. Prišla je na sovražnika popolnoma nepričakovano. Zadega je uničujoč udarec tako, da je izgubil mostičje. Da je Riga osvobodjena, to dejanje 8. armade in njenih preizkušenih voditeljev, je iznova dokazalo našo jekleno voljo za zmago. Branili bomo svojo kožo če traja še tako dolgo. Taki udarci, kakor bitka pri Rigi, povečajo upanje, da bo kmalu konec. Oni povečajo našo bojno slavo vseh udeležnih čet. Zato vam izrekam svojo zahvalo za to bojno dejanje, zahvalo nemške domovine navdušeno zahvalo tudi vaših dragih doma ki zasledujejo z molitvijo na ustnih za vašo dela, ki pa tudi doma delajo s svojimi rokami in marljivo obdelujejo polja, da dobimo vsakdanji kruh. Žetev je spravljena in nas bo branila. Tudi tu je uslišal vojni gospodar naše molitve ter z vsakdanjim kruhom to vojsko in doma vaše svojce obvaroval stiske. Zato, kakorli pride, in kako dolgo setraja, vrlo proti sovražniku in z veselim srcem in jekleno voljo k zmaginad vsemi sovražniki Nemčije!

Loterijske številke.

Gradec, 12. septembra 1917: 82, 84, 11, 69, 8
Trst, 5. septemb. 1917: 57, 31, 85, 71, 72

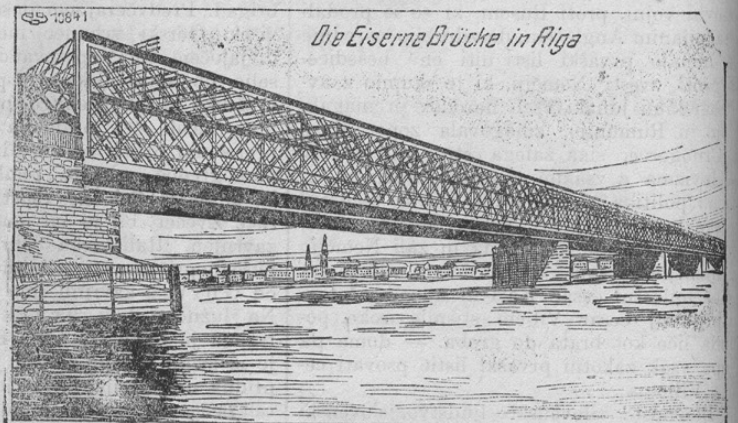
Kdor svojih kurjih očes ne odstrani, mu je vsaka pot muka ter slabi z bolečino tudi celo telo. 502

Bolečin prosta odstranitev kurjih očes

je za vsakogar, ki jih ima, prava blagodat. Nikoli ne moremo dovolj svariti pred izrezavanjem kurjih očes. Lahko vrežemo pregloboko, ne da bi to opazili, noga je vedno izpostavljena prahu in nesnagi, to pride v rano in nešteto slučajev krvnega zastrupljenja s smrtnim izidom se je na ta način že zgodilo. Kurja očesa se dajo brez noža lahko, zanesljivo in hitro odstraniti s Fellerjevimi turistovskim obličjem z znakom „Elsa“. Obličje za kurja očesa, cena 1 krono, v škatljah 2 kroni, ali Fellerjeva turistovska tinktura z znakom „Elsa“ (tekoča tinktura za kurja očesa, cena 2 kroni). Tisoči turistov, orožnikov, pismonoš, vojakov, kmetov in dam, ki nosijo ozke čevlje, kakor tudi vsi, ki so ga rabili, ga priporočajo kot sredstvo, ki najhitreje in zanesljivo odstrani kurja očesa. Dočim odstrani večina drugih sredstev zoper kurja očesa, kakor tudi izrezavanje, piljenje itd. samo gornji del kurjih očes, korenino pa puste, tako da kurja očesa hitro zopet zrastejo, odstranijo prej imenovani izdelki kurja očesa popolnoma s korenino vred. Oba izdelka kakor tudi prašek proti potanju telesa in nog (cena 1 krono), za zavoj in poštnino 2 K 30 h več, se naroči pri E. V. Fellerju, lekarnarju, Stubica Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko).

Iz zavzete Rige.

Prinašamo sliko ogromnega železnega mosta v Rigi. Rusi so ta most poskusili razstreliti, predno so Nemci v silnem naskoku to velevažno mesto zavzeli.

Die Eisernen Brücke in Riga

Težki italijanski ogenj.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 9. septembra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Ob armadni frontnadvojvode Jožefa mestoma artiljerijski in živahnejše bojno delovanje.

Italijansko bojišče. Monte San Gabriele in drugi oddelki Sočine fronte delujejo pod težkim italijanskim topovskim ognjem. Avstrijska infanterija bila je od naših baterij v veliki držana.

Južno-vzhodno bojišče. V alpsko-makedonskem jezerovem okolju razvijajo se boji med našimi četami in francoski. Ob spodnji Vojsui bili so sovražni poizvedovalni oddelki nazaj vrženi.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 9. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji po bobenskem ognju ponoči ljuti anški sunki severno-vzhodno od Saint Julien; sovražnik bil je povsod zavržen. Vzhodno kanala La Bassée in na obeh brevih Scarpe pripravili so Angleži istotako močnim artiljerijskim učinkom nasilno poročilo, ki jim ni nobenega uspeha prinesla.

Armada nemškega prestolonaslednika. Champagne sunili so francoski bataljoni vzhodno ceste Somme-Py-Souain naprej; bili so s protinapadom prepodeni. Na Verdunom se je na vzhodnem bregu naše ljuto borilo. Prvi valovi zjutraj med Fosses in Bezouvauxom napadajočih Francozov so se razbili v ognju na jarkine posadke. Zadnji sovražnikovi oddelki so pridobili na ozemlju pri Orva.

Tukaj jih je zadel krepki protisunek naših vojsk in jih nazaj proti jugu vrgel. Zvečer izpolnil je novi sunek naših bojnih čet uspeh. V hudi borbi se je sovražnika v splošnem njegovih izhodnih postojank nazaj prepobilo. Mali dobiček na ozemlju mu je ostal v nemem delu gozda Chaume. Od treh francoskih divizij, ki so imele najkervavejše izgube glasom izpovedb vjetih do 50 procentov je več kot 300 vjetih v naši roki ostalo.

Naša infanterija se je izborno bojevala, artiljerija je jako dobro učinkovala. Koristne službe izvrševali so infanterijski letalci.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Med vzhodnim morjem in Dunom potisnile so naše prednje čete na naših krajih ruska varstva na v zgradbi se odhajajoče nove postojanke. — Fronta nadvojvode Jožefa. Južno Pruta živahni boj in praske v prednjem polju. V dolini Oitza je artiljerijsko delovanje oživelo.

Makedonska fronta. Južno jezera Ochrida bili so sovražni sunki zavrženi. Na vzhodnem bregu jezera Malik so francoske sile napadale vasi na severnem bregu oddelka Devoli in Bled.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 10. septembra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. V okolju Ocne so Rusi in Rumuni zopet s svojimi napadi pričeli; bili so pod težkimi izgubami zavrženi.

Italijansko bojišče. Ob Soči potekel je včerajšnji dan zopet brez večjega bojnega dejanja. Pri Bezzecci prineslo nam je uspešno podjetje napadalnih čet nad 50 vjetih in 2 strojni puški.

Južno-vzhodno bojišče. Severno in zapadno Malik-jezera potisnile so močnejše sovražne sile, z Rusi ojačeni beli in črni Francozi, naše straže nazaj na glavno postojanko. Tudi južno od Berata prišlo je do živahnih prask.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 10. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji in Artoisu bili so sovražni poizvedovalni sunki zavrženi. Pri včerajšnjih bojih severno od St. Quentin potisnili so Angleži naša varstva pri Hargicourt in Villeretu v neznahtni širokosti nazaj. Naša postojanka vzhodno od Hargicourta bila je danes zjutraj nazaj pridobljena. — Armada nemškega prestolonaslednika. Champagne bile so francoske poizvedovalne čete prepodene. Na severni fronti Verduna odigrali so se čez dan delni boji infanterije. Vzhodno od Samogneuxa sunile so naše naskočne čete v francoske črte na obeh straneh višine 344. Prizadele so sovražniku težke izgube in se vrnile z več kot 100 vjetimi. Poleg tega so oprostile neki oddelek strelcev, ki je od 7. t. m. sem, okrog obdan od Francozov, vse napade nasprotnika v junaški vztrajnosti zavrnil. V gozdu Fosses ter Chaumet se je z orožjem in ročnimi granatami ljuto borilo. Francoski napadi niso položaja spremenili.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Med morskim zalivom Rige in Dunom prišlo je v gozdnem in močvirnem okolju do uspešnih bojov naših varstev z ruskimi četami. — Fronta nadvojvode Jožefa. Z močnimi silami peljali so Rusi in Rumuni opetovane napade proti od nas priporjenim postojankam med dolinama Trotusa in Oitza. Sovražnik je bil na vseh krajih z ognjem in v bližinskem boju nazaj vržen ter je imel težke izgube.

Makedonska fronta. Severno-zapadno Malik-jezera umaknile so se naše prednje straže pod močnejšim francoskim pritiskom na višine južno-zapadno jezera Ochrida.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Nemški letalni uspehi v mesecu avgustu.

K.-B. Berlin, 10. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča: V mesecu avgustu se od poletov proti

sovražniku 64 naših letal ni vrnilo. 4 baloni so bili sestreljeni.

V istem času znaša izguba naših nasprotnikov 37 balonov in najmanje 295 letal, od katerih je 126 za našo, 169 pa onkraj sovražne fronte na zemljo padlo.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Uspeh 11. Sočine bitke. — Italijani izgubili nad 230.000 mož.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 11. septembra. Uradno se danes razglša:

Vzhodno bojišče. Pri Solki v Bukovini potisnil je neki ruski napad naše črte malo nazaj. Ob Prutu in v vzhodni Galiciji na obeh straneh živahno poizvedovalno delovanje.

Italijansko bojišče. Bojni odmor ob Soči traja naprej. Naj tudi Italijani še nadaljne napade nameravajo, sme se vendar dosedanji uspeh dne 17. avgusta zapriči 11. Sočine bitke v toliko določiti, da tudi ta nova poizkušnja sil sovražnika ni zamogla prinesiti nobene spremembe v vojnem položaju na južnem zapadu in da pomeni bitka do te ure brezdvomno **neuspeh Italijanov**.

Na kraški visoki planoti tvori zavzetje v vasi Sela, ki je ležala ob začetku bojev v naši najprednejši črti, edini dobiček, ki ga je imel nasprotnik. Kar smo na južnem krilu kraških postojank na posameznih jarkih mi-mogredoč izgubili, smo s protisunkom nazaj pridobili. Ako so naši voditelji in njih generalštab v natančni, temeljiti uporabi vojnih izkušenj za zmagoviti odpor predpogoje vstvarili, so dosegle naše pridne čete — njim kot vedno na čelu infanterija kot slavna nositeljica najtežjega boja — na brezprimernem junaštvu zopet trajno slavo. Ednako uspešno potekli so za naše hrabre vojske boji v Vipavski dolini in pri Gorici, kjer ni niti en sam ozki jarek v sovražni roki ostal. Na visoki planoti od Bainsizza-Sv. Duh bil se je Italijanom začetni uspeh posrečil, ki je naše voditelje napotil, da so vzeli 15 kilometrov frontne črte od 2 do 7 kilometrov nazaj. Od tedaj izjalovili so se vsi poskusi sovražnika, da z močnimi napadi na Monte San Gabriele in proti oddelku severno-vzhodno od tam pod težkimi žrtvami priporjeni prvi prostorni dobiček izzidajo na operativni uspeh. Na vojni položaj ob Soči niso dogodki pri Vrhu in Bainsizza v nobenem oziru vplivali. Borbo za Monte San Gabriele zlasti bode tedaj omeniti, kadar bode treba naglašati primere trdnega, najslavnejšega obrambenega boja. — Italijanska vporaba sil v 11. Sočini bitki — 48 divizij na komaj toliko kilometrov — nima na vporabi množic v vseh napadalnih bitkah svetovne vojne nobene primere. Italijanske izgube odgovarjajo temu načinu bojevanja. Znašajo namreč — v številu 22.000 vjetih — po najtotejnejšemu računjenju 230.000 mož, torej skoraj en četrt milijona! Armadna skupina generalobersta Borojevića sme dobiti iz zadnjih uspehov trdno zavest, da se bodo ob njenem

Pomirjenje živcev je pri vsakem boleznem stanju najvažnejše merilo pravilo. Razdraženi živci nam povzročajo veliko večjo bolečino kot je v resnici. To lahko znamo, če nas kakšna stvar naglo odvrne od pomisli na bolečino n. pr. po kakšnem zanimivem branju. Ko začnemo brati pismo, ne čutimo več bolečin. Najprej je pomirjenje živcev najvažnejše sredstvo za lajšanje bolečin. Bol lajšajoče in živce pomirjajoče sredstvo, ki učinkuje naglo, je Fellerjev dobrišeči iz rastlinskih esenc z zn. „Elsa-Ituid“, ki prinese lajšanje pri bolečinah vsake vrste. Predvojnne cene: 6 steklenic tega domačega zdravila pošlje poštne cene za 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 241 (Hrvatska). Ravnotam se lahko naročijo Fellerjeve lagodne odvajajoče rabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, 6 skatlic prosto poštne za K 440. Oboje zdravil bi naj bilo vedno pri roki, ker nadomestijo skoro celo domačo lekarno in se tako zavarujemo proti vsem mogočim bolečinam, ki nastopajo kot posledica utrujenosti, prepaha in vlage, posebno pa vsled uživanja pokvarjenih jedil itd. Zelo se hvali Fellerjev zdravnik proti migreni. Cena K 1.—. (15)

Riga.

Kakor poročano, zavzela je zmagovita nemška armada veličavno rusko mesto Riga in je obenem porazila 12. rusko armado. Prinašamo ob tej priliki sliko mesta Rige.

zmagovitem odporu i zanaprej vsi navali za rop dežela vojno vodečega sovražnika razbili.

Albanija. Sovražnik napadel je večeraj popoldne naše pogorske postojanke vzhodno od Pogradeca; bil je povsod obdit, na dveh krajih s krepkim protisunkom avstro-ogrskih bataljonov. V prostoru vzhodno od Berata zavrnile so naše varstvene čete sovražne oddelke v živahnih bojih. Neko italijansko brodoge obstreljevalo je iz pokrajine Vojusa - izliva stari, na zgodovinskih spominih bogati samostan Pojani. Isto bilo je obenem od letalcev z bombami obmetano, ki so več prebivalcev ubile.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 11. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Angleški sunki pri Langemarku in Frezenbergu bili so zavrnjeni. Pri Villeretu razvili so se boji, ki so za nas ugodno potekali. — Armada nemškega prestolonaslednika. Podjetja francoskih poizvedovalnih čet so se izjalovila. Na vzhodnem bregu Maase napadle so večeraj zjutraj močne francoske sile od gozda Fosses pa do Chaume (3 in pol km). Južno-zapadno gozda Wawrille v našo bojno cono vdreti sovražnik bil je s protisunkom vržen. Na ostali fronti so se razbili francoski napadi v našem odpornem ognju z velikimi izgubami. Tudi tekom dneva večkrat ponavljani napadalni poskusi sovražnika so se izjalovili. Na nekaterih točkah smo svoje črte naprej potisnili. Lajtnant Voß sestrelil je večeraj 3 sovražna letala. S tem je povešal število svojih zračnih zmag na 45.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Med ruskimi in našimi postojankami, od morja pa do Düne, veliko število sunkov prednjih čet. Vjeli smo nekaj sovražnikov. Sunki ruskih oddelkov v gozdni pokrajini severno od Husiatyna in ob spodnjem Zbruczu bili so zavrnjeni. — Fronta nadvojvode Jožefa. V južno-vzhodnem kotu Bukovine pričeli so Rusi z napadom. Dosegli so krajevni uspeh pri Solki. Med dolinama Trotus in Oitoz sovražnik svojih brezuspešnih napadov doslej ni ponovil.

Makedonska fronta. V pogorskem ozemlju južno-zapadno jezera Ochrida zadržale so nemške in avstro-ogrške čete Francozom večeraj nadaljno prodiranje.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Vojna na morju.

30.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 5. septembra. Novi uspehi podmorskih čolnov na severnem bojišču znašajo 30.000 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

19.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 6. septembra. V Atlantskem oceanu, v angleškem Kanalu in v Severnem morju so naši podmorski čolni zopet 7 parnikov z 19.500 brutto-register-tonami potopili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

En sam podmorski čoln potopil 53.500 ton.

W.-B. Berlin, 8. septembra. Eden naših podmorskih čolnov (poveljnik kapitanlajtnant Meusel) je 19 ladij z 53.500 brutto-register-tonami, med njimi 6 oboroženih parnikov in 3 oborožene ladje na jadre, potopil. Med potopljenim tovorom se je nahajalo 18.650 ton premoga, 15 ton živil, 11.890 ton železne rude, 2500 ton pšenice, 2500 ton raznega blaga, 2670 ton barvnega lesa, 208 ton ekstrakta za barve, 1400 ton žvepla, 3000 ton bodeče žice, 13 lokomotiv in paketna pošta za kanadski glavni stan na Francoskem. Zapolnilo se je 6 topov.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 9. septembra. Novi uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu, v angleškem Kanalu in Severnem morju dali so 7 parnikov in 2 ladji na jadre, med njimi angleška pomožna ladja „Bergamot“, brčkone past za podmorske čolne, in oboroženi angleški parnik ter 4 parniki, ki so bili vsi iz spremstva sestreljeni; od teh sta bila dva z dvojnimi strelom in eno iz istega spremstva sestreljena.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

K.-B. Berlin, 10. septembra. Uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu, v angleškem Kanalu in Severnem morju podali so 7 parnikov in 2 ladji na jadre.

Novi uspehi na morju.

W.-B. Berlin, 11. septembra. V zavrnem okolišču okrog Anglije se je vsled delovanja naših podmorskih čolnov zopet 27.000 ton uničilo. — Dve mornariški letali ste dne 9. septembra popoldne v izlivu Themse en angleški parnik potopili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Izpred sodišča.

Visok duhovnik obsojen.

Lemberg, 5. septembra. Tukajšnji duhovnik stolni kórar grof Badeni bil je od kazenske sodnije obsojen na en dan zapora ali 300 kron globe, ker je v prepri nekemu vojaku kapo iz glave zbil... Opombe nepotrebne!

Navijalec cen.

Maribor, 7. septembra. Zaradi navijanja cen že predkaznovani, na Hrvaško pristojni Štefan Vratarič, trgovec v Mariboru, stal je danes pred okrožno sodnijo. V kazenskem postopanju zoper trgovskega nastavljenca Rudolfa Herrmann, ki je živahno kupčeval s cvirnom, prišlo je na dan, da je trgovec z mešanim blagom Vratarič, od katerega je Herrmann cvirn kupoval, vse pri firmi Martinz kupljeno blago že s tako čezmernim dobičkom oddajal, da je bil n. p. cvirn na kratki poti od veletržca do konzumenta izredno podražen. Tako je prodajal Vratarič gros-kartelnega cvirna, ki gaje kupil po 9 K 60 h, Herrmannu po 14 K 40 h in 16 K 40 h. Herrmann pa je prodal ta cvirn še isti dan po 20 do 33 K naprej. Tako je narastla cena cvirna v par dneh za 244 procentov... Trgovec Vratarič bil je vsled tega navijanja cen obsojen na en mesec zapora in 1000 kron denarne globe.

Nevarni tat.

Maribor, 9. septembra. Celo hišo obradel je iz okraja Sv. Lenarta sl. gor. pristojni delavec Karl Verlič. V Spodnji Jablonici ukradel je tamošnji posestnici Alojziji Brčko okajeno meso, špeh, jajca, srebrno uro itd.; potem v isti hiši stanujočemu Johanu Šilac hlače in srajce (80 K), Gerhardu Bračko, Ani Telinek, Johanu Albin in neki Žmavo kokoši ter razne druge stvari. Tat je bil obsojen na devet mesecev težke teče.

Predraga kava.

Maribor, 7. septembra. Trgovec Ivan Traun na Ptujski gori je decembra meseca leta 1916 v svoji trgovini z mešanim blagom v Narapjah žgano kavo po K 9-60, 12- in 14-08 za en kilogram prodajal. To kavo je bil preje po 7-50, 10-60 in 11-80 kupil. Zaradi tega navijanja cen bil je Traun pred mariborsko okrožno sodnijo obsojen na 100 kron denarne globe.

Revolucija na Ruskem.

Velikansko rusko državo pretresava ogromni vihar. V zadnjem času se celo po-

roča, da je bil umorjen vodja sedanje ruske vlade Kerenski, nekdanji socijalist in sedanji absolutni tiran. Vest se ni potrjena ali mogoče je in značilno je tudi.

Kerenski je s svojimi pristaši v revoluciji ruskega carja iz trona vrgel in zneje celo v Sibirijo odposlal. Napravil je tudi nekaki red in poskusil celo ofenzivo proti našim frontam. Ali — zdaj izgublja ta nasilne moč. Rusko ljudstvo hoče razmir in zato postaja gibanje anarhističnih krogov, zbirajočih se okoli delavskega voditelja Lenina, vedno večje. Pod sovrastva Leninovih pristašev, ki Kerenskoga zaradi njegovega brezobzirnega nasilja smrtno razvrazijo, je ta brčkone padel.

Ruska odporna sila, rusko gospodarstvo je razrušeno. Uspehi Nemcev pri Rigi so nanovo dokazali. Ruska armada potrebuje velikanske množice na ljudeh in živilih. Zaledju je pričela vladati vsled tega breprimerna beda in lakota. To je revolucija pohujšala. K temu pride še nezadovoljstvo z vojaškim položajem, ki pusti danes celo ogroženje Petersburga kot možnost. V takem viharju se seveda vlada Kerenskoga ne more držati, zlasti ker se mu poveljnik armade general Kornilov na noben način ni pokoriti.

Tako je torej Rusija v grozoviti notranji borbi.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic (*) so letni in kramarski sejmi; sejmi zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 15. septembra: Zdoles**, okra. Brežice; Muta**, Sv. Mihael (sejem za ma beta), okr. Leoben; Arvež (sejem za ma živino); Brežice (svinjski sejem).

Dne 18. septembra: Kapele**, okra. Brežice; Söchau, okr. Fürstenfeld; Sv. Stefan pri Leobnu; Gozd**, okr. Muta; Sv. Joka pri Spodnjem Dravogradu**, okr. Sloven. Gradec; Sveti Stefan**, okr. Leoben; Braslovče, okr. Vranks; Šmarje pri Jelšah**, Lokar, okr. Laško.

Dne 18. septembra: Sv. Jakob*, okr. Bruck; Ormož (svinjski sejem); Radgona Gasen, okr. Birkfeld.

Dne 19. septembra: Öblarn*, okr. Gröbming; Ptuj (svinjski sejem); Imeno (svinjski sejem), okr. Kozje.

Dne 20. septembra: Stanz*, okr. Kindberg; Breg pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 21. septembra: Anger**, okr. Birkfeld; Hartberg ob Lebing**, okr. Hartberg; Weißkirchen**, okr. Judenburg; Oberzeiring, Fram**, okraj Maribor; Ormož**, Fehring, Ilz**, okr. Fürstenfeld; Luče, okr. Arvež; Gregor ob Stiefing**, okr. Wildon; Neuberg, okr. Müzzuschlag; Ligist**, okr. Voitsberg; Laško**, Gradec (sejem za klavno živino); Rogatec (svinjski sejem).

Dne 22. septembra: Deutschfeistritz, Trieben*, okr. Rottenmann; Brežice (svinjski sejem).

Dne 24. septembra: Lessing, okr. Rottenmann; Sv. Martin pri Slov. Gradcu; Remšnik**, okr. Marenberg; Sv. Trojica, okr. Sv. Lenart v Sloven. gorah; Slov. Bistrica, Feldbach**, Trofaiach**, Ernovž, okr. Lipnica; Langenwang*, okr. Müzzuschlag; Modriča, okr. Voitsberg; Trofaiach, okr. Leoben.

Razno.

Dr. Anton Korošec in Ogr. Kakor znan se je prvaški voditelj dr. Anton Korošec zadnjem času potepal po Hrvaškem, da tamošnje politične kroge za njegove „jugoslovanske“ cilje pridobil. Ali Ogr si v oziru ne pustijo od politikujočih kaplanov v Štajerskem prav nič komandirati. Kako je dr. Korošec od Ogrov sprejet, kaže članek lista „A Nap“, ki se tako-le glasi: „Kje je hrvaški ban, kje zagrebski državni pravdnik da še ni a retiran jugoslovanski poslanec dr. Korošec, ki na madžarski zemlji v Zagrebu organizira upor in napravila veleizdajalske poskuse proti politični in teritorijalni integriteti op-

ške države. Ali, ako ti ne znajo izpolnjevati svojih dolžnosti, kje je ogrska vlada, katera ne da aretirati in v verige ukovati gospoda dr. Korošca, tujega državljana. Ako uide velezidajalec dr. Korošec nazaj v Avstrijo, ga je madžarska vlada izpustila iz svojih rok. Koloman Tisza je dal leta 1876. aretirati Miletića in ga okovanega v železju pripeljati v Vas, a gospod dr. Korošec ni vreden niti za las več kakor pa Miletić. Končno: Kaj dela Korošec v Zagrebu? Nič družega, kakor da hujška Hrvate, da se odtrgajo od krone Sv. Štefana in da kot samostojna dežela — vstopijo v avstrijsko federalistično državno zvezo. Severni Slovani so se vrgli na severovzhodni del Ogrske, a avstrijski Jugoslovani na Hrvaško in tako trgajo ogrsko državo na severu in na jugu. Da jo ti lumpje trgajo, to še ni bilo nič hudega, ali da proti tem velezidajalcem nima nobene besede niti avstrijska niti ogrska vlada, ampak se obe obnašate tako, kakor da gre za Tunguzijo: to je vendar neznosno! Nihče naj nikar ne reče, da Koroščevo delovanje v Zagrebu ni zločin velezidaje proti teritorijalni integriteti ogrske države. Tudi madžarski in hrvaški kazenski zakon bi ga kvalificiral za zločin. Dobro, ako namerava poslanec Korošec preustrojiti teritorij in ustavo Avstrije na federalističnem temelju v državno zvezo tamošnjih narodov, potem imamo samo en odgovor: ako se odpravi dualistična državna oblika, potem se bo postavila Ogrska na stališče čiste personalne unije. Ali utemeljiti avstrijsko državno zvezo in v ta namen odtrgati dele Ogrske, tako se nismo pogodili! Zato imamo proklete dolžnost, da obesimo na prvo drevo vsakega, ki prihaja k nam iz Avstrije, da pri nas na tem temelju hujška. Torej — kaj dela ogrska vlada? Ali spi? — Kakor je iz tega ne preveč ljuboznjivega članka razvidno, nima dr. Korošec posebno veliko prijateljev na Ogrskem. In tam bi se mu znalo res kmalu kaj družega pripetiti, nego je to pri svojih vernih ovčicah na Spodnjem Štajerskem navajen. Pač ni čudno — vseslovnske hujškarije je danes že vsakdo, kdor ima pošteno ljubezen do monarhije, do grla sit!

Iz Sv. Lovrenca pri Mariboru se poroča: Dne 8. t. m. se je vršila tukaj podaritev diplomov častnega občanstva gg. županu Jožefu Michelitsch in nadučitelju Mage. G. Michelitsch vodi že skozi 30 let vse zadeve prelepega trga sv. Lovrenc. G. Mage pa praznuje istočasno 50 letnico svojega učiteljskega delovanja; skozi 31 let je nepretrgano deloval kot nadučitelj v Sv. Lovrencu. Čestitamo obema gospodom prav pristržno za odlikovanje, še bolj pa čestitamo prebivalstvu trga Sv. Lovrenc, da je zamoglo imeti tako izborne može v svoji sredi!

Tri požari v eni noči. V noči na 5. t. se je v Mariboru požarno brambo k ognju poklicalo, ki je izbruhnil v sobi krojača Folgera. Ob 2. uri zjutraj poklicalo se je gasilce zopet k ognju v kleti kovača Glumaca. Takoj potem pa je pričelo goret na strehi stranišča neke vojaške bolnišnice. Gasilci so povsod svojo dolžnost izpolnili.

Toča. Iz Št. Ilja sl. g. se poroča: V nedeljo popoldne divjala je v Št. Ilju in okolici težka nevihta. Padala je tudi toča, ki pa je bila k sreči z dežjem pomešana, tako, da vsaj trsje ni škode trpelo. Grozdje pa je bilo v nekaterih krajih tako poškodovano, da so morali posestniki drugi dan s trgatvijo pričeti, ker bi drugače jagode gnile. Škoda je precej velika.

Umril je v bližini Maribora na svojem posestvu g. Johann Wruss, dolgoletni natakar v Strachillovi gostilni na Bregu pri Ptujju. Pokojnik je bil v ptujškem okraju splošno znan in spoštovan. Lahka mu zemlja!

Zagovorniki velezidajalec, — zakaj molčite? Drugače tako gostobesedna in v tonu nedosežena prvaška lista „Slov. Gospodar“ ter „Straža“ sta bila od nas razkrinkana kot zagovornika velezidajalec ter dezertarjev. Z neverjetnim navdušenjem sta namreč zagovarjala tiste podle češke zlo-

čince, ki so iz avstrijske armade dezertirali ali se pustili na sramotni način vjeti, ki so pa potem, podplačani od sovražnikovega denarja, na Ruskem vstvarili posebno „brigado“ ter se v njenih vrstah s puško v roki proti avstrijskim vojakom borili. Te velezidajalce je celo rusko generalštabno poročilo posebej pohvalilo. In „Slov. Gospodar“ ter „Straža“ sta te velezidajalce z največjo verno zagovarjala. Pozneje sta pričela ta dva čedna lista lagati, da so bili dotični velezidajalci le „češki seljenci“ na Ruskem. Ali to je bila laž! Sam zaupnik našega cesarja, c. k. deželno-brambeni minister pl. Georgi nam je bil priča in je povedal, da so bili dotični velezidajalci in dezertarji. Omenjena lista sta sicer še enkrat pljunila na cesarjevega zaupnika c. kr. ministra, potem pa sta — obmolknila. Vedela sta, da slovensko ljudstvo v svoji sredi ne mara velezidajalec in zato sta skrila jezik za zobmi. Ali s tem stvar še ni rešena! Pošteno slovensko ljudstvo, poštene slovenski vojaki v strelskih jarkih vprašajo: Ali razume „Slov. Gospodar“, koliko so nam v tej vojni škodovali domači velezidajalci? Ali v „Straža“, koliko tisočev slovenskih in drugih avstrijskih vojakov je prešlo svojo srčno kri zaradi teh velezidajalec? To je vprašanje! In dokler se na to vprašanje ne odgovori, ostaneta „Slov. gospodar“ in „Straža“ zagovornika velezidajalec.

Proti odtegnjenju vojnih vjeticov iz Štajerske. Delavsko mesto nemških državnih poslancev za Štajersko stopilo je v temeljeno prošnjo do vojne ministerstva, da se nameravajo odtegnenje vojnih vjeticov iz Štajerske v svrhu žetve sladkorne pese pod nobenim pogojem ne izvrši. Nadaljno odtegnenje delavskih moči iz Štajerske bi ravno sedaj napravilo največje težave pri delu domače žetve.

Po smrti odlikovan. Lajtnant Rudolf Bernreiter, pisatelj iz Maribora, je, kakor znano, dne 18. maja pri Sočinih bojih padel junaške smrti. Zdaj se uradno razglasa, da se je podelilo mlademu junaku vojaški zaslužni križec 3. razreda za vojno dekoracijo in meči.

Mati in hčerka umrli. Iz Maribora se poroča: Družina hišnega posestnika g. Perschon v Novivasi bila je hudo prizadeta. V četrtek zjutraj umrla je gospa Marija Perschon v 61. letu kot žrtev griže. Zvečer istega dneva pa ji je sledila v smrt vsled iste bolezni 25-letna hčerka Franciška Perschon. Hčerka se je hotela dne 15. t. m. poročiti. Izražamo družini svoje sožalje!

Vjeti vlomilec. Iz mariborskega garnizijskega zapora pobegnili dezertar in nevarni vlomilec Ferdinand Pleteršek bil je od orožnikov v Tresternici aretiran in potem vojaški sodniji oddan.

Ženo zabodel. Vzitar Stefan Mesarič v Hrastovcu pri Poljčanah napadel je dne 3. t. m. ob polnoči svojo v postelji ležečo soprogo, s katero se je večkrat prepiral. Zabodel jo je opetovano z nožem. Žena je tako hudo ranjena, da bode težko pri življenju ostala. Mesariča so izročili sodniji v Slov. Bistrici.

Nasilni romarji. 15-letni Vincenc Popolaš iz Vrhja pri Slov. Gradcu šel je na romanje na gorov sv. Uršule. Ko je šel nazaj, prišlo je nekaj fantičev iz Koroške za njim. Eden od njih je brez vsacega vzroka ustrelil iz revolverja nanj; izstrelil mu je oko. Mladi zločinci so potem zbežali in pustili težko ranjenega brez pomoči ležati.

Nekaj odgovora nahujškanemu vojaku. V zadnjem „Slov. Gospodarju“ čitamo pod naslovom „Slovenski vojaki o naši bodočnosti“ dopis nekega Jankota Mlakar od Velike Nedelje. Dotičnik pravi v svojem dopisu, da govori „v imenu slovenskih vojakov ob Soči“. Mi ne poznamo tega Jankota Mlakar in se bi tudi ne brigali zanj, ker vemo, da si „Gospodar“ kot stari lažnik dostikrat izmisli osebe in objavlja v uradništvu samem skrupucane „dopise“. Ali ker je ta Janko Mlakar podpisan, ker pravi, da stoji ob Soči kot vojak junaškega 87. regimenta in ker govori „v imenu slovenskih vojakov“, — hočemo odgovoriti! G. Mlakar, ako res eksistirate,

kdo in kaj ste, in kdo Vam je dal pravico, govoriti „v imenu slovenskih vojakov ob Soči“? Mi spoštujemo vsacega vojaka, pa če je tudi naš najhujši politični sovražnik; povejte torej, ker ste vendar poštenjak, ali ste res „Gospodarju“ dotično pismo pisali?! — G. Mlakar, mi imamo na stotine pismov Vaših tovarišev od 87. polka, ki se strinjajo z našimi nazori in ki se vsi borijo za Avstrijo, nobeden pa za „jugoslovanske države“; zakaj nas torej psujete, ko se vendar kot vojak ne pečate s politikom in jo vsled svojega bivanja na fronti tudi ne morete natanko presojati! — G. Mlakar, Vas kot avstrijskega vojaka vprašamo: kedaj je „Štajerc“ hotel slovensko ljudstvo tlačiti? kedaj je rekel, da morate plesati po naši muziki? kedaj, da mora slovensčina izginiti iz Spodnje Štajerske? — G. Mlakar, zakaj nas psujete „nemčurje“? Ali ni v junaškem 87. polku tudi precej Nemcev? Zakaj pljujete na Vaše tovariše, ki z Vami vred prelivajo svojo kri za avstrijsko domovino? Kedaj smo slovenskim vojakom očitali velezidajalec? Kdo Vam je to laž povedal? — Na vjeto zahtevamo odgovor, g. Mlakar, in dali nam bode odgovor, ako imate kaj poštenja v sebi. Mi Vam damo prostor v našem listu za odgovor; lahko pa tudi v „Gospodarju“ odgovorite. Odgovorite!!! Pa povejte, zakaj imenujete na stotine naših junaških čitateljev in naročnikov pri 87. polku „šnopsarje“! G. Mlakar, ti „šnopsarji“ so svojo vojaško dolžnost gotovo ravno tako dobro izvršili, kakor Vi! Dr. Korošec pa, ki mu kličete tako navdušeno „slavo“, deluje v tem težkem času proti avstrijski ustavi; kot duhovnik ne izpolnjuje svoje dolžnosti in čeprav je mladi in čili človek, tudi ne stoji v strelskem jarku. — G. Mlakar, ali ste vse to pomislili, ko ste napisali svojo notico v „Gospodarju“? Prosimo odgovor!

Prekupčevanje in navijanje cen v ptujškem okraju se pričinja tako grozovito razširjati, da bode treba oblasti na najodločnejši način nastopati. Že v zadnji številki smo poročali, da ogrski kondukerji na celi progi na prav nesramni način krošnjarijo in kupčujejo; potem pa pošiljajo oziroma nosijo naše blago na Ogrsko. Kaj pa dobivamo mi iz Ogrske? Ali orožniki te lumparije ne vidijo? Ali bode res treba, napraviti naznanilo na c. k. urad za ljudsko prehrano na Dunaju? Pri nas itak oblast že dovolj rekvirira, tako da je Štajerska že popolnoma izmorgana. To ne bode šlo tako naprej! Okoli postaje Mošganec pri Ptujju je pravo gnezdo ogrskih železničarskih prekupčevalcev, katerim pa tudi gotovi domačini pomagajo. Tam se krši postavo na najnesramnejši način. Govori se, da pomaga pri temu tudi neki gotovi Klemenčič, ki tam kupčuje in Ogrom prodaja. Pa tudi drugi ljudje, celo taki, ki stoje v železniški službi, delajo ednako. Mi nimamo gotovo nič proti temu, ako si človek preskrbi za-se potrebna živila, ali kupčuje za Ogre se ne sme dopuščati. Potem pridejo še gotovi begunci, katere smo na Štajerskem gotovo lepo sprejeli, ki pa zdaj istotako za vsako ceno živila nakupujejo in potem razpošiljajo. To ne gre in to ne sme biti! Mi smo se v tem oziru svoje potrpežljivosti naveličali in bode mo naši druga sredstva, da se to preziranje postavnih določil konča. Še enkrat prosimo tedaj c. k. oblast, da naj posreduje. Kajti prebivalstvo v ptujškem okraju ima tudi pravico do življenja, ne samo Ogrji in Lahi...

Junaški vojaki 87. regimenta nam pošiljajo skoraj vsaki dan prirske vojaške pozdrave iz fronte. Čutijo se kot Štajerci in Avstrijci. In te junaške vojake si upa klerikalna cunjja „Slov. Gospodar“ v Mariboru imenovati „šnopsarje“. **Vojaki 87. regimenta, zapomnite si, da Vas ima klerikalni „Gospodar“ za šnopsarje.** Zapomnite si to od tega lista, ki je pred vojno za Srbe deloval in ki se tudi sedaj za srbsko „jugoslavijo“ navdušuje. Vojaki 87. regimenta si ne bodeje pustili od „Gospodarja“ časti krasti.

Vinska trgateg. Ako nam ostane še naprej sreča mila, bode letos vinska in sadovna žetev na Spodnjem Štajerskem res imenitna.

Vinogradi so naravnost krasni, kakor že več let niso bili. Grozdje je zdravo, polno, lepo, — imeli bomo „rujno vinco“, da bude veselje. Kakovost in množina obeta z Božjo pomočjo mnogo. Razni vinogradniški strokovnjaki pa nam poročajo, da je treba ljudi zopet opozarjati, da naj se na noben način ne pričene prekmalu s trgatvijo. Grozdje je zdravo, polno in lepo in čimpoznejše se izvrši trgatve, temboljša bude ta krasna štajerska kapljica. Zato ne trgajte prehitro! Istotako pustite boljše jaboljka, zlasti krasne naše mošgance, dovolj dolgo na drevju, da dozoriyo. Pozneje imajo mnogo več veljave, so boljše in se da iz njih tudi mnogo boljši mošt sprešati. Bog daj srečo!

Nesramnost. Nemški cesar Viljem je naš zvesti zaveznik in že nad tri leta se borijo naše avstro-ogrške poleg nemških čet. Svojege zaveznika moramo vsekakor spoštovati in mu izkazano zvestobo povrniti z ednako zvestobo. Zato pa je res podla nesramnost, ako čitamo zdaj v slovensko-klerikalnih listih naravnost, gorostasne napade na nemškega cesarja. Mi v časih srbskih zmešnjav niti revolverskega srbskega Petra ali pa starega hazardista črnogorskega Nikite nismo smeli napadati, čeprav sta bila ta dva poštenjaka že takrat naša najstrupenejša sovražnika. Ko smo pred leti enkrat par Petrovih grehov našeli, je n. p. „Slov. Narod“ kar zatulil v ogorčenju in je pričel klicati cenzuro in policijo na nas... Danes pa, sredi v vojni, ki jo pelje polovica sveta proti Avstriji in Nemčiji, upa se n. p. „Slovenski Gospodar“, ta podli zastropovalec nevednega ljudstva, n. p. sledeči stavek napisati: „G. Linhart od „Štajerca“, prime naj na prihodnjem zborovanju Viljema pruskega za ušesa, ker je — po čudni zahtevi svoje pameti — v službi svojih največjih sovražnikov“ itd. Pribijemo, da se piše tako danes v na Avstrijskem izhajajočem lističu, katerega duša je dr. Korošec, o zavezniškem cesarju Viljemu! In oblast ne stori nič proti temu! Ali se hoče res čakati, da bodo srbofilski hujskači vso ljudstvo pokvarili? Caveant consules!

* * *

Visoko odlikovanje. Pred kratkim je bil g. oberst Jožef Lutschounig, brat našega vrlega somišljenika državnega poslanca gosp. Jakoba Lutschounig v Maria-Rainu, od cesarja z redom Marije Terezije odlikovan. Zdaj pa je dobil odlikovanje vsled cesarjeve odločbe še plemstvo (Freiherr). Čestitamo vsemu oficerju, ki je svoji družini, pa tudi vsej svoji koroški domovini toliko časti napravil. Taki so sinovi prekrasne naše Koroške, — junaški vojaki, zvesti Avstriji!

Kmetje, ki se sramujejo oderuštva. „Gr. Tagblatt“ poroča iz Beljaka: Na tukajšnjem trgu se je nekaj čudnega pojavilo. Sadjerejci se z ozirom na dobro sadno žetev sramujejo, zahtevati za sadje od oblasti določene cene, ker se te cene ne more vtemeljiti. Tako se gotove vrste sadja celo za eno tretino od oblasti določene cene, prodaja. Oj ti devetkrat modra oblast! Sicer pa je le žeteti, da bi se tudi v drugih krajih prodajalci pričeli sramovati...

Požar. Dne 5. t. izbruhnil je pri posestniku in krčmarju Waichu v Sv. Lenartu na Koroškem ogenj, ki je gospodarsko poslopje v kratkem času vpepelil. Ogenj se je razširil potem na provizorično leseno streho cerkvenega stolpa in jo je popolnoma vpepelil. Vkljub oddaljenosti vode (nad 500 metrov) posrečilo se je gasilcem, da so ogenj na ta dva objekta omejili.

Nepopoljšljivi tat. Pred okroglo 2 mesece je iz prisilne delavnice v Messendorfu 16-letni Alojz Gangel pobegnil. Zdaj šele so ga orožniki v Rožek u na Koroškem dobili in zaprli. Gangl se je delal par dni gluhonelega. Pozneje je priznal, da je od svojega bega iz Messendorfa živel zgolj od tatvin. Našlo se je pri njemu precej denarja, ki ga je bil spečim hlapcem v hlevih ukradel. Mladega tata so zopet sodnji izročili.

Težka nezgoda. Iz Beljaka se poroča: Nadučiteljica gospa Marija Olsacher na

šoli Lind-Beljak je hotela na že vozeči se vlak skočiti. Pri temu je izdrsnila. Vlak jo je vlekel nekaj časa seboj. Potem je nesrečnica ob progi obležala. Nezavestno in z razbito glavo so jo prepeljali v bolnišnico.

* * *

Bolgarska kraljica težko bolana. Bolgarska kraljica je že dalje časa hudo bolana. V zadnjih dneh pa se je njeno stanje tako pohujšalo, da se je vsega bati. Kralj se je takoj iz fronte odpeljal.

Lepe razmere. Iz Budimpešte se poroča: V ministerstvu za notranje zadeve se je prišlo na presenetljivo vest, da je še več kot 2500 aktov glede navijanja cen iz let 1915 in 1916 nerešenih... Minister Ugron je baje zapovedal, da se te stvari takoj reši. Menda so ti lumpje čakali, da se jih tudi „amnestira“!

Poljski pomožni zbori. V sporazumu med Avstro-Ogrski in Nemčijo se bode ves nerazdeljeni poljski pomožni zbor na fronti uporabil, ker splošna ofenziva sovražnikov zahteva združitve vseh vojaških sil. Na fronti stal bode poljski pomožni zbor pod avstro-ogrskim poveljstvom. Kolikor hitro bode vojni položaj to dovolil, bode se dal poljski zbor nazaj svojemu pravemu namenu, biti kader za poljsko armado. Medtem pa ostane potrebno osebe za izvežbanje, obstoječe deloma iz avstro-ogrskih, deloma iz poljskih državljanov, doma na Poljskem. Posvetovanja okupacijskih vlad glede uresničenja poljske vlade stoji pred zaključkom. — Tako uradno obvestilo. Zmešnjave na Poljskem pa postajajo z vsakim dnevom hujše. Namesto da bi bili Poljaki Avstro-Ogrski in Nemčiji hvaležni, da so jih rešile stoletnega ruskega jarma, poslušajo raje agitatorje, ki stoji v službi sovražnikov. Poljaki dokazujejo res, da niso zreli za samostojno državno življenje. Kaj šele, ko bi se res uresničila kakšna „jugoslovanska“ država. Tu bi bile zmešnjave še večje in prav kmalu bi gospodje, ki danes najglasneje za to prismođarjajo vpijejo, hrepenijo zopet po življenju v Avstriji...

Spijon. Kanonir Janez ima vkljub prepovedi rekviriranja zopet nekega petelina pri sebi. Vahtmojster najde petelina in razjarjen pokliče Janeza ter mu pokaže žival. „No, Janez, kaj pa je to?“ — „To, — to je bil sovražni spijon!“ — „Kaj, ti se hočeš iz mene norčevati?“ — „O ne“, pravi Janez. „Slišal sem čisto natanko. Ko se je naša baterija pripeljala, poletel je petelin na streho in je prav glasno, tako da so morali to Rusi slišati, zapel: ar — till — riiii. No, potem sem pa tega spijona usmrtil“...

Naše novo ministerstvo. S cesarskimi listinoimi pismi so bili za ministre imenovani dosedanji vodje: ministerstva za kult in podduk dr. Ludvik Cwiklinski; železniškega ministerstva dr. Karl pl. Banhaus; justičnega ministerstva dr. vitez pl. Schauer; delavskega ministerstva Emil vitez pl. Homann; finančnega ministerstva dr. Ferdinand pl. Wimmer; deželnobrambenega ministerstva feldmaršallajntant Karl Czapp pl. Birkenstetten. Nadalje se je imenovalo za trgovskega ministra dra. Friderika pl. Wieser, za poljedelskega ministra Ernsta grofa Sylva-Tarouca. Istotako se je imenovalo za ministre dra. Viktorja Mataja, dra. Ivana viteza Žolger, dra. Julija pl. Twardowski-Skrzypna, in dra. Johana Horbaczewski. — Ministrov imamo za sedaj več kakor ministerstev. To bode enkrat penzije! V splošnem imamo vtis, da ta nova vlada na nobeni strani ne bode živela mnogo zaupanja in da ji bodejo vsled tega tudi prav kmalu dnevi šteti... Pa počakajmo!

Slovenskega ministra, prvega slovenskega ministra imamo zdaj v novi avstrijski vladi. Posebnega pomena to dejstvo seveda nima, ali zanimivo je pa le. Za ljudstvo, tudi za slovensko ljudstvo, je pač prokleto vseedno, ali sedi v vladi kak češki profesor ali rusinski politik ali slovenski državni uradnik. Zanimiva pa je stvar že zaradi tega, ker je to prvi slovenski minister. Desetletja sem

so se že slovenski politikastri obeh strank v potu svojega obraza trudili, da bi zlezle eden od njih na ministerski stolček. Dr. Ploju bi se bilo svoj čas to že kmalu posrečilo, pa so ga lastni klerikalni rojaki na prav nečedni način pregnali. Znani ožlindrani kranjski glavar dr. Suštersič je svoj čas tudi že sanjaril o naslovu ministerske ekscelenze; pa so ga zopet liberalni rojaki odslovlili. In tako je šlo skozi leta naprej... Zdaj pa imajo ministra v osebi dra. pl. Žolgerja! Možu doslej ni bilo dosti slišati; doma je nekje pri Slov. Gradcu, v politiki se javno ni kazal; zdaj pa je minister in bode moral seveda tako plesati, kakor bodo žvižgali prvaški godci. Zanimivo je pa le, da ni nobeden aktivnih prvaških politikov — n. pr. naš g. Miha Brenčič ali pa Pišek ali pa Gostinčar — postal minister; ravno uradnika dra. Žolgerja so vzeli, ki menda vendar ne bode v vsakem oziru pred Korošcem na trebuhu ležal... No, na vsak način imamo sedaj v naši slavni vladi slovenskega ministra. In skoraj izgleda tako, kakor da bi v zadnjem času slovenski politikastri zato tako besneli, da so dobili ministra. Kajti zdaj se je njih revolucijski duh skoraj malo polegel... Ministra, „slovenskega“ ministra imamo; smo radovedni, če bode s tem naše zelje bolje zabeljeno...

Nov naslov. Naš cesar je določil, da se sme podeliti pripadnikom kmetijskega poklica, ki so si stekli posebne zasluge za javnost, naslov „ekonomijskega svetnika“.

Rusinja v Avstriji. Kakor znano, bil je češki vodja in prijatelj nekaterih slovenskih prvakov dr. Kramar zaradi veleizdaje najprve na smrt na visliah, potem pa milostnim potom na večletno ječo obsojen. Naš cesar mu je v svoji velikodušnosti tudi to kazen odpustil. V zahvalo pa se nadaljuje hujskarijo. Soproga dra. Kramara je rojena Rusinja. Ta ženska pusti zdaj po panslavističnih listih razglašati, da je v podporo češke propagande zopet 750 kron darovala... Ko bi Avstrija na Ruskem tako izzivajenje storila, bi jo kmalu odposlali v Sibirijo... Pa pri nas je vse mogoče, kajti mi smo pravični in kulturni in dobri!

Dolžnost dela pri žetvi. Od c. k. oblasti se nam poroča: C. k. poljedelsko ministerstvo je čulo, da svoji pod orožje poklicanih, ki dobivajo „podporo“, nočejo več pri kmetijskih delih pomagati. Opozarja se tedaj nato delovati, da se te osebe od oblasti h kmetijskim delom pritegne. Proti osebam, ki se brez zadostnega vzroka branijo, dati svojo moč na zahtevo žetvenim komisijam na razpologo, je napraviti naznanilo na c. k. okrajno glavarstvo.

Gališki poštenjaki. Vojni poročevalec Höllriegl piše v „Zeit“ o vzhodno-gališkem judovskem gnezdu Sniatynu: „Ena c. in k. kompanija marsirala je po glavni cesti — naravnost v boj. Neka stara ženska, katere trgovina je bila oplenjena, prinesla je iz nekega skritega kraja par ničvrednih ruskih cigaret. Vojaki so skočili na cigarete; ena škatlja je stala 40 kopejk, 80 vinarjev. Zdaj je gorelo na visočini za vasjo posestvo. Torej so bili Rusi že tako daleč. Ena škatlja cigaret je stala že 1 krono. Neka druga ženska odprla je razbita vrata svoje trgovine; in glejte, žajfo je imela še vedno! Navadna umivalna žajfa, en kos za en rubel. Neki nemški naskočni bataljon, spretni mali fantje z železnimi havbami, marsiral je mimo. Obstali so pred trgovino. „Žajfa! Žajfa! Dve marke kos!“ rekla je ženska. Preračunati ni pustila ničesar. Ena škatlja cigaret koštala je v tem času 2 kroni 60 vinarjev. Baterije so odšle za umikajočim se sovražnikom. Kanonirji so kupovali žajfo. Pol kosa koštalo je 4 krome. Ena škatlja cigaret 3 krome. Ko je dospel divizijski tren, stale so cigarete 4 krome, pol kosa žajfe pa 5 krome. Neki oficir se je razburil in je zavpil nad starim Galicijanom. Ta pa je rekel: „Ja, Rusi so nas izropali; zdaj moramo vendar gledati, da nekaj nazaj dobimo!“ Ko so prišli ranjenci iz bitke, možje, ki so Sniatyn osvobodili, gledali so žalostno na

le gore cigaret, ki se jih je prinašalo v oplenjenih hiš. Za navadnega vojaka pa so bile te cigarete predrage.“ — Tako so delali gališki judje z našimi vojaki! In mi? Kako smo delali mi z gališkimi begunci? Dobra — sirota!

Vrnitev beguncev iz juga. „Korrespondenz Wilhelm“ poroča: Ministerstvo za notranje zadeve je sledeče pokrajine za splošno vrnitev beguncev na jugu prosto dalo: **Primoška:** politične okraje Capodistria, Lussin, Pisino, Parenzo, Veglia, Volosca, Abbazia; **političnega okraja Sežane sodnijski okraj Sežana razven občine Zgonik; od političnega okraja Tolmin sodnijske okraje Tolmin razven občini Sv. Lucija-Tolmin ter Volče; od političnega okraja Pola sodnijske okraje Dignano, Rovigno, razven k občini Valle spadajočega teritorija Barbariga; Koroška:** cela koroška dežela razven k političnemu okraju Beljak spadajočih občin Leopoldskirchen, Malborget, Pontafel, Saifnitz in Uggowitz; **Dalmacija:** vsa dežela. — V te okraje se smejo begunci torej zopet vrniti.

Zopetni obrat brzovlakov. Brzovlak št. 1 iz Linza skočil je neki vojaški vlak iz tira. Pri tem je lokomotiva in 19 vagonov od več metrov visoke železniške proge padlo. 14 vagonov je bilo razbitih. Mnogo živine iz vlaka se je moralo takoj zaklati. Neki orožniški stražmojster je bil ubit, več železniških službenec pa ranjenih.

Dr. Adler pomiloščen. Iz Dunaja se brzojavlja: Najvišje sodišče je ničnostno priznalo zaradi umora ministerskega predsednika grofa Stürgkha na smrt obsojenega socialnega demokrata dra. Friderika Adler v tajni seji zavrglo. Obenem pa je Adlerja milosti cesarja priporočalo. Cesar je moža pomiloštil in je pustil najvišji sodnijski določitev o velikosti kazni. Najvišja sodnja je potem določila kazen na 18 let težke ječe.

O delovanju urada za vojno skrbstvo je izšlo sedaj poročilo in sicer za čas do konca marca 1917. Urad je skrbel za vojake na bojiščih, za invalide in za vdove in sirote vojakov. Nabral je nad 71 milijonov kron. Vojaki na bojišču so dobili za 43,4 milijonov kron različnih stvari, zlasti smotk in cigaret. Odposlanih je bilo 125.720 zabojev v 980 vagonih. Za Božič je bilo poslanih 186.000 ohranjem in 6,4 milijona vojakov daril v vrednosti 6,4 milijona kron; poslana so bila v 37.880 zabojev in z 351 vagoni. Posebno pozornost je urad posvečal preskrbi vojaštva s perilom in toplimi oblačili. Poslal je 1,05 milijonov parov volnenih nogavic, 486.000 parov naprav za tilnike, 211.000 obvez za trenube itd. Urad je tudi popolnoma opremil 629 vojaških domov. Tudi je urad nabavil 200 strojev za popraviljanje starih, nerabnih čevljev in jih popravi na dan tisoč parov.

Dolžnost delodajalcev povrniti nagrade za prijete pobeglih vojnih vjetnikov. Po ukrepu c. in kr. vojnega ministerstva se imajo naložiti stroški za prijete pobeglih vojnih vjetnikov vedno delodajalcu. Pristojno taborišče vojnih vjetnikov bo tedaj pozvalo v vseh slučajih, v katerih se prizna za prijete pobeglih vojnih vjetnikov nagrada ali so pa sicer stroški nastali in je vojni vjetnik pobegnil od delodajalca, ki je v zmislu „Določb“ dolžan skrbeti za njegovo varstvo, tega delodajalca, da povrne znesek, ki se je izplačal kot nagrada kakor tudi druge stroške, ki so nastali s prijete vojnega vjetnika, ker bi se sicer navedeni zneski odtegnili od kavcije.

Legitimiranje nezakonskih otrok in premeba imen nevest padlih vojakov. Nj. c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je dovolilo, da smejo imeti nezakonski otroci padlih vojakov — v kolikor to ni v kvar javni morali — imena

svojih nezakonskih očetov, ki so, bodisi padli v bojih ali umrli vsled vojnih štrapacev na fronti ali v zaledju. K tem ne pripadajo samo aktivni vojaki, temveč tudi oni, ki so bili vpoklicani kot vojne datatve. V takih zadevah se je obračati na pristojna sodišča, ki bodo sporazumno s političnimi oblastmi sklepala vse v poštev prihajoče razmere, sobesno če bi bilo to nezakonskemu otroku v korist ali ne. V posebnih, ozira vrednih slučajih se dovoli tudi nevestam padlih vojakov, za katere je dobro znano, da sta imela trden sklep se poročiti, premeniti svoj dekliški priimek v ženinevega. Take ženske se potem ne bodo nazovale gospodične, marveč gospe ali kakor je sploh v dotičnem kraju običajno.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 12. septembra. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Rusi in Rumuni napadli so visočine vzhodno od Ocne opetovano in ljuto. Njih navali so se večinoma že v našem ognju izjalovili. Enkrat so bili s protisunkom nazaj vrženi.

Italijansko bojišče. Tekom večerajšnega dne prišlo je le na Montu San Gabriele od ljutejših bojev, ki so za nas ugodno potekli.

Albanija. Južno od Berata bili so italijanski oddelki od naših prednjih čet čez zgornji Osu nazaj prepodeni. Pri Pogradecu ob jezeru Ochrida se izumikajo naše čete pritisku močnejšega nasprotnika.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 12. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji, Artoisu in severno od St. Quentin se je ognjeno delovanje zvečer znatno oživelo. Mnogokrat je prišlo tudi do infanterijskih prask. — Armada nemškega prestolonaslednika. Po močnemu ognjenemu učinku vdrlji so francoski oddelki k nasilni poizvedbi na obeh straneh ceste Somme-Py-Sonain v Champagni; bili so z ognjem in v bližinskem boju nazaj pognani. Vjeti so ostali v naši roki. — Sestrelili smo 19 sovražnik letalcev.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Na večih krajih med Vzhodnim morjem in Duno vrgle so naše prednje čete ruske poizvedovalne oddelke v boju nazaj. — Število vjetih iz bitke pri Rigi znaša 8900 mož. Plen znaša 325 topov, med njimi ena tretjina težkih, več naloženih vlakov, pionirsko orodje, strelivo in oskrbovalni predmeti, veliko število avtomobilov in drugih vojaških vozov. — Fronta nadvojvode Jozefa. Med Prutom in Moldavo mnogokrat živahno artiljerijsko delovanje in poizvedovalni boji. — Južno-zapadno od Tirguločne sunil je sovražnik petkrat proti našim črtam; vedno je bil z velikimi izgubami zavrnjen.

Makedonska fronta. Položaj na južno-zapadnem bregu jezera Ochrida se ni bistveno spremenil. Pri Monastiru močnejši oženj kakor v zadnjem času.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Revolucija na Ruskem.

Zadnja poročila pravijo, da je postal položaj za sedanjo rusko vlado izredno nevaren. Umor ministra Kerenskega sicer še ni uradno potrjen. Ali gotovo je, da maršira general Kornilov z večjo armado proti Petersburgu. Kornilov je baje nasprotnik nadaljevanja vojne, medtem ko je Kerenski popolnoma

od naših sovražnikov podkupljen. V vseh ruskih mestih se pričakuje ustaje in revolucije. Vsak trenutek zamorejo priti odločilna presenečenja.

Listnica uredništva.

Prijatelj. Vedeti hočete, kaj pomeni beli prostor v zadnji številki „Štajerca“? To pač ni tako lahko povedati, kajti danes je cenzura absolutna. V „Slov. Gospodarju“ smejo prav jasno našega zaveznika nemškega cesarja Viljama psovati; mi pa ne smemo kaplunu Korošču ali Mihi Brenčiču resnico povedati. In vendar je po našem mnenju med Miho Brenčičem ter nemškim cesarjem precej razlike. V „Gospodarju“ smejo prav očitno proti ustavi avstrijske domovine hujskati; mi pa ne smemo objaviti niti šaljivke o fantastični „jugoslovanski“ državi. V „Gospodarju“ smejo štajerskim c. k. okrajnim glavarjem vse mogoče stvari očitati; ko pa bi mi kakšnega prvaškega koncipista, o katerem vemo različne „čednosti“, za ušesa prijeli, bi se nam slabo godilo. Stara pesen o kmetu, ki je pridnega osla do smrti trpinčil, lenega, hudobnega osla pa krmil in božal. Največji osel pa je bil le dotični kmet sam. Ali nas zdaj razumete? Tako nastajajo beli prostorčki v našem listu in kadar bode prišlo državna zbornica zasedati, govorili bomo o tej zadevi naprej. Pa zdravi!

O ti nespodobni „Štajerc!“ Pod tem naslovom poslal je neki pošteni prvaške vzgoje našemu uredniku Linhartu seveda nepodpisano pismo, v katerem puje na clerikalni način, poklonja Nemce, pači ime urednika in grozi, češ da „se bo podpisal na životu urednika“, da bode urednik Linhart „napaden kakor divja zver“, da „ne bode več dolgo slovenske zemlje tlačil“ itd. itd. — Torej zopet moriške groznje! Naš urednik se sicer takim talotvskim grožnjam smeji, kajti psi, ki mnogo lajajo, po navadi ne grizejo. Dotični nesramni dopisun naj pride in naj pokaže svojo korajžo kot ubijalec. Omenili smo to le zaradi tega, ker je to človeče pravi plod vzgoje hujskajočih listov „Gospodarja“ in „Straže“. Ubijalce vzgojajo ti listi! Fej!

Umetni mlin

Pošten

se odda za 4 leta v najem. Natančneje pri posestnici gospej **Mariji Ušen, Gattersdorf, p. Sv. Duh-Loče pri Poljčanah.** 424

raznoševalec časnikov

in hišni sluga, ki zna tudi nekaj nemški, sprejme se pri **W. Blanke, Ptuj.**

Dobre hrastove sode

proda takoj 422
Karl Kasper, trgovec v Ptuj, Herrengasse.

Pridni viničarski ljudje

3 osebe, se sprejmejo. Ponudbe na **Rudolf Blum, Maribor, Carnerstrasse 22.**

LADJA

mi je odpulpa po vodi dne 9.; kdo jo je našel, naj se oglasi in naznani pri posestniku **Mihaelu Tement v Vampah, p. Wurmberg.** 426

Učenca

za mehaniko sprejme **Valerian Spruschina, mehanik, Ptuj, Florianigasse 6.**

Zelo ugodni nakup.

Na prodaj je dobra kmetija, 15 johov travnika, 8 johov njive, 8 johov srednje obrašč. lesa, štala, obokana za 15 glav živine, mašini na gepelj, 1 in pol ure od mesta Velikovec, 5 minut od glavne ceste, 15 minut od cerkve in sole; cena 20.000 K. Vas **Lippendorf Nr. 2, St. Peter pri Velikovcu, Koroško.** 429

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen nemškega in slovenskega jezika, se sprejme pri bratih Slawitsch v Ptuj.

Viničar

z večimi delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji sprejme.

Ferd. Ernst v Ptuj
gostilna „Judennatzl“.

Razglas.

Zaradi premalega odkazanja špirta in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

žganje

le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na Bregu pri Ptuj tudi v pondeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Straschill

žgalnica, fabrika žganja in likerja na Bregu pri Ptuj.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za
službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive las in brade za trajno temno pobarva, 1 steklenica s poštnino vred K 2-70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. — 1 steklenica s poštnino vred . . . K 2-45. Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila: Jan Grolich, drožerija pri angelu, Brno, 636, Morava.

Dobri aparati za briti in lase striči

I-a britev iz srebrnega jekla K 3-50, 4-—, 5-—, zanklana K 3-—, 5-—, znamka „Perfekt“ s 6 klinjami K 16-—, 20-—, rezervne klinje 1 tucet K 6-—, I-a stroji za lase striči K 11-—, 12-—. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošiljatev po povzetju ali naprejplačilu po c. in kr. dvornem listu **Hanns Konrad, Brúx št. 1741 (Češko).**

En viničar

za Belski vrh se sprejmeta pri graščini v Zavrču.

Zagotovljen uspeh

Tisočero zahvalnih pisem v prij. vpogled na razpolago.

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 406

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Heinrich Weisz Nagysalló (Kom. Bars)

Ustanovlj. 1910 oddaja po povzetju spodaj označene čevlje z usnjatim podplatom v vsaki velikosti. Riziko izključen! Izmenjava dovoljena! S cenikom med vojno ne morem služiti. — En par damskih čevljev K 30-—, 35-—, 40-— 45-— 50-— in 55-—. — En par delavskih čevljev (bakance) ca K 48-— in 60-—. 1 par čevljev za gospode K 40-—, 45-—, 50-—, 55-— in 60-—. Otroški čevlji v vsaki množini, najceneje. 4 doz čevljske kreme K 1-—. Bakance z lesenim podplatom par K 25-—. 395

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije štep-šitke kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, pieproge, vozne odeje, šofe za šofere, filc, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborno za rokodelce, kmete in vojake. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pisem. Cena kompletnega šivalnega šila z cvimem, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 3-90. 2 kosa K 7-50, 3 kosi K 11-—, 5 kosov K 18-—. Se razpošilja poštnino prosto, ako se denar napret pošlje; pri povzetju poštnina ekstra, na bojišče le proti naprejplačilu po **Josef Pelz, Troppau, Olmützerstrasse 10.** Iščete se naprej-prodajalce. 376

8 vinarjev

za eno dopisnico Vas stane moj glavni katalog, ki se vam na zahtevo zastoji dopošlje. Prva fabrika ur **Hanns Konrad, c. in k. dvorni literant Brúx 1502 (Češko).** Niklaste ali jeklene anker-ure K 16, 18, 20. Armadne radij anker-ure K 18, 22, 26. Bela kovina (Gloria-srebro) dvojni mantel, anker-remont, ure K 30, 32. Masivne srebrne anker-remont, ure K 40, 50, 60. Budilnice in stenske ure v veliki izbiri, 3 leta garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 386

Najlepši kinč

ženske so krasna velika trdna prsa.

Ženske, ki se v tem oziru ne čutijo popolne, naj pišejo zaupljivo na **Ida Krause**, ki podeli popolnoma brezplačno na podlagi svoje priznane metode disk. nasvet za doseg idealnih polnih oblik. **Ida Krause, Preßburg (Ogrsko), Schanzstrasse 2, Abt. 109.** 275

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavskih od 12. ure do 2. ure popoldne (inagajna je od 12. do 1. ure zaprta), ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

Kopelj z vročimi strakom, uarc ali „Krausebad“ s cene K - 70

Avtomatični lovlec za podgane

K 5-50, za miši K 4-—, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke „Rapid“, ti-soče ščurkov in Rusov v eni noči, po K 5-70. Lovlec muh „Nova“ K 2-80 in kos. Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pisem. Razpošiljatev po povzetju, poštnina 80 vin. **Exporthaus Tintner, Wien, III., Neulinggasse Nr. 26/P.** 38

Viničarska družina

sprejme se do 1. novembra. Poleg dobrega plačila stojijo tudi njive na razpolago. Vprašanja na g. **Josef Goriupp, Ptuj.** 371

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci hitro in diskretno prodati, naj se obrne na **Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Giselstrasse 5, telefon interurban 8275,** 159 in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

Gar, neškodljiva za vsako starost, **bitri sigurni uspeh.** Se rabi zunanje. Poizkusna doza K 4-—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 9-—. **Kosmetisches Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Lackiererg. 6/R.** Razpošiljatev strogo diskretna. Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelu varuhu“, lekarna „Marija pomagaj“ in parfumerija Wolfram; v Ljubljani lekarna pri „zlatem jellenu“, v drožeriji A. Kauč, in „Adria-Drogerie.“

Najbolj prijetni spomin na pokojnike

se doseže s povečanjem njih slike! Povečanja in umetniška izpeljava fotografij v vsaki velikosti

po zmernih cenah

z jamstvom za naravno sličnost preskrbi zavod za risanje in umetnost **Ferd. Ludw. Chamrada Dunaj XV., Wurmsergasse 43, Abt. 7.** 297 Ceniki na zahtevo. Zastopniki se povsod sprejemajo.

Sadje

in **gospodarska jabolka**

kupuje v vsaki množini po najboljših cenah. **Maks Straschill Breg pri Ptuj.** 340

Pozor!

Friderik Milošič mizarstvo v Ptuj

ima vedno **mrtvaške krsti (truge)**

v vseh velikostih v zalogi. Istotako pohištvo vseh vrst. Tudi izdeluje vsako delo mizarstva stroke po naročilu točno in dobro.

Mizarska delavnica je kakor preje odprta! Najnižje cene! Poštena postrežba!

Pridni viničarji

s 4-6 delavskimi močmi se sprejmejo. Vprašanja v vinogradu gospe **Paule Kokoschineg, Leitersberg** ali v modni trgovini **J. Kokoschineg, Maribor, Tegethoffstrasse 13.** 43